

Kot oseba, ki je utrpela možgansko kap, imam pravico:

Do najboljše pomoči po kapi

- Hitra diagnoza, ki omogoča takojšnje zdravljenje
- Biti deležen zdravljenja s strani specializiranega tima v vseh fazah (v bolnici in med rehabilitacijo)
- Biti deležen dobro koordinirane oskrbe
- Zagotovljeno zdravljenje ne glede na finančno situacijo, spol, kulturo in državo bivanja
- Biti deležen zdravljenja, ki je primerno zame kot posameznika – upoštevajoč mojo starost, spol, kulturo, cilje in moje spreminjajoče potrebe

Biti informiran in pripravljen

- biti seznanjen z znaki možganske kapi, zato da jo lahko prepoznam, če me doleti
- biti dobro informiran o tem, kaj se mi je zgodilo in o življenju po možganski kapi, kolikor časa to potrebujem

Imeti podporo med okrevanjem

- dobiti upanje za najboljše možno okrevanje zdaj in za prihodnost
- biti deležen psihološke in emocionalne podpore v obliki, ki najboljše ustreza mojim potrebam
- biti vključen v vse vidike družbe ne glede na možne oblike invalidnosti
- dobiti podporo (finančno ali drugačno), ki mi bo zagotavljala dolgoročno oskrbo
- dobiti spodbudo, da se vrnem na delo in/ali k drugim aktivnostim, ki se jih želim udeležiti po kapi
- dobiti formalno ali neformalno zastopstvo, ki mi bo omogočalo dostop do storitev, ki jih potrebujem
- biti povezan z drugimi bolniki po možganski kapi in negovalci, s čimer lahko dobim in dajem podporo med okrevanjem po kapi

Splošna Listina O Pravicah Bolnikov Z Možgansko Kapjo

Možganska kap predstavlja najpogostejši vzrok smrti tako v razvitih kot tudi nerazvitih državah, pogosto pa je tudi vzrok invalidnosti. **Vsako leto je več kot 17 milijonov primerov možganske kapi**, bolezen pa terja tudi 6 milijonov življenj. **Vsako drugo sekundo nekoga zadane možganska kap, ne glede na starost ali spol.**

Pri teh številkah pa gre za človeška življenja.

Navkljub tej šokantni statistiki pa mnogi, ki trpijo za posledicami možganske kapi, ne morejo do zdravljenja, rehabilitacije in podpore, ki bi jim omogočala čim boljše možnosti za okrevanje in bolj zdravo, produktivno ter samostojno življenje.

Splošna listina o pravicah bolnikov z možgansko kapjo predstavlja pomembno prednostno nalogo Svetovnega združenja za možgansko kap. Te pravice opredeljujejo vidike zdravljenja, ki so pomembni za VSE bolnike po možganski kapi in negovalce širom po svetu.

Listina predstavlja orodje, ki ga lahko uporabljajo posamezniki in organizacije pri komunikaciji z zdravstvenimi delavci, vladnimi organizacijami in njihovimi službami, o tem, kaj je najpomembneje za okrevanje po možganski kapi. Mnogi pomembni vidiki oskrbe, kot jih vidijo tisti, ki trpijo za posledicami možganske kapi, in so vključeni v ta dokument, dokazano zmanjšujejo tveganje za invalidnost ali smrt po kapi.

Splošna listina o pravicah bolnikov z možgansko kapjo ni mišljena kot pravni dokument, ki bi določal obliko zdravstvene oskrbe. Predstavlja smernice pri oskrbi, ki so pomembne za čim boljše rezultate in izkušnje, povezane z možgansko kapjo.

Splošno listino o pravicah bolnikov z možgansko kapjo so oblikovale skupine bolnikov po kapi in njihovih negovalcev z vseh delov sveta. Imeli so podporo več tisoč ljudi iz različnih držav, kultur in jezikov, ki so izpolnili ankete, da bi lahko razumeli, ali med različnimi deli sveta prihaja do razlik. Njihovi odgovori glede tega, kaj se razume kot pomembno pri okrevanju po kapi, so bili enaki, ne glede na to, kje kdo živi.

Pravice, ki so bile opredeljene preko tega procesa, so opisane spodaj, našete glede na pomembnost, ki so jim jo pripisali bolniki in negovalci.

Upamo, da bo to uporaben pripomoček, ki bo izboljšal dostopnost oskrbe za ljudi po možganski kapi, omogočil boljšo diagnostiko in zdravljenje, kar bo privedlo do izboljšav v oskrbi možganske kapi in pomoči širom po svetu.

